

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 13C/83/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5822201492
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Radičová
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2023:5822201492.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo, sudkyňou Mgr. Katarínou Radičovou, v právnej veci žalobcu: X. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. G. XXX/XX, L., právne zast.: JUDr. Eva Luticová, s.r.o., advokátska kancelária, Hviezdoslavova 51, Námestovo, IČO: 52 620 751, proti žalovanému: O. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXX/XX, L., právne zast.: Advokátska kancelária JUDr. KRÁLOVENSKÝ, s.r.o, so sídlom Dončova 9/1445, Ružomberok, v konaní o náhradu škody spôsobenej na zdraví v celkovej výške 56 804,26 Eur, takto

rozhodol:

I. Konanie z a s t a v u j e v časti náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 27 472 eur a v časti náhrady cestovných nákladov v sume 324,77 eur.

II. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 6 628 eur titulom náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, sumu 5 346,75 eur titulom náhrady straty na zárobku a sumu 4 429,71 eur titulom náhrady nákladov vynaložených na liečenie, a to všetko v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Vo zvyšnej časti súd žalobu z a m i e t a.

IV. Žalobcovi p r i z n á v a proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 80 %.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu dňa 26.07.2022 sa žalobca domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu spolu 56 804,26 eur, a to sumu 46 500 eur z titulu náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, sumu 5 346,75 eur z titulu náhrady straty na zárobku a sumu 4 957,75 eur z titulu náhrady nákladov vynaložených na liečenie. Zároveň si žalobca uplatnil náhradu trov konania vo výške 100%.

2. Žalobu odôvodnil tým, že žalovaný bol rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp. zn. 6T/70/2021 zo dňa 20.0.1.2022 uznaný vinným zo spáchania prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Tr. zákona, prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 3 písm. a) a c) Tr. zákona a prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zákona s poukazom na ust. § 138 písm. h) Tr. zákona. Žalovaný svoju vinu uznal, o čom podal aj vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku, s tým, že uviedol, že skutok sa stal tak ako je uvedené v obžalobe. Žalobca poukázal na to, že bol v noci zo dňa 25.07.2020 na 26.07.2020 na oslave, kde videl, že žalovaný na požiadanie vozí prítomných hostí domov. Nakoľko aj on mal záujem o odvoz domov požiadal žalovaného, aby ho zaviezol. Žalovaný mu odvoz prisľúbil a tak si žalobca sadol do motorového vozidla značky ŠKODA SUPERB, EČV: J Počas jazdy žalobca v aute zaspal a zobudil sa dňa 26.07.2020 v nemocnici. Žalobca podotkol, že v čase, kedy žiadal žalovaného o odvoz a rovnako

ani v čase, kedy si sadal do auta nemal vedomosť o tom, že žalovaný má zákaz vedenia motorového vozidla, ani o tom, že žalovaný je pod vplyvom alkoholu a v tomto stave ide viesť cudzie motorové vozidlo. Žalobca následkom tejto udalosti utrpel otvorenú trieštivú vnútro kĺbovú zlomeninu dolnej časti ramennej kosti vpravo s posunom kostných úlomkov a vykĺbením v laktovom kĺbe, tržnú ranu pravého lakťa, tržnú ranu hornej pery úst, dvojitú tržnú ranu dolnej časti jazyka, odreniny kože tváre a otras mozgu s dobou liečenia minimálne 8 mesiacov. V ďalšej časti žalobca popísal vyšetrenia a lekárske zákroky, ktoré musel absolvovať prevažne v Martine od 26.07.2020 až do 01.06.2022 a poukázal aj na to, že následkom vyšetrení a hospitalizácií začal pociťovať aj psychické ťažkosti, preto sa rozhodol pre návštevu psychiatra. Po autonehode bol od 27.07.2020 do 14.07.2022 práceneschopný, pričom dňa 07.03.2022 bol jeho zdravotný stav posúdený posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne so záverom, že bol uznaný invalidným s dátumom vzniku invalidity od 26.07.2021 s určením miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 45 %. Na základe vyššie uvedených skutočností je zrejmé, že utrpel bolesť, nakoľko mu žalovaný svojím nezodpovedným správaním spôsobil ujmu na zdraví, kedy musel žalobca absolvovať zdĺhavé a neprestajne sa opakujúce operácie, dlhodobé liečenie a odstraňovanie následkov, ktoré stále pretrvávajú. Taktiež je nepopierateľné, že utrpel aj sťaženie spoločenského uplatnenia, keďže už nedokáže riadne uspokojiť svoje životné a spoločenské potreby. Zároveň sa počas celého procesu uzdravovania sa a neustáleho opakovania sa operácii vážne zhoršil aj jeho psychický stav žalobcu. Na začiatku si myslel, že liečba a operácie potrvajú pár mesiacov nanajvýš rok, avšak ako sa stále operácie opakovali a neustále chodil len na rehabilitácie a operácie, veľmi ho to poznačilo a začal o sebe pochybovať. Situáciu zhoršovalo aj odlúčenie od rodiny, nakoľko jeho manželka aj s dvomi deťmi zväčša žijú v zahraničí - v G., kde žalobca pracoval a žil pred nehodou, ale od úrazu je kvôli zdravotnému stavu na Slovensku a kontakt s rodinou je obmedzený. Žalobca začal byť postupom času čoraz smutnejší a čoraz viac ho začali trápiť úzkostné stavy, z toho dôvodu sa začal uťahovať do seba a obmedzovať kontakt s ľuďmi. Ďalej poukázal na to, že dňa 19.07.2022 mu MUDr. S. G. vystavil lekársky posudok, v ktorom bol bodovo ohodnotený na 1379 bodov, a to v zmysle prílohy č. 1 k Zákonom o náhrade za bolesť a náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, kedy posudkový lekár určil sadzbu bodového hodnotenia za bolesť pri úrazoch 35 b. a za sťaženie spoločenského uplatnenia pri úrazoch 840 b., pričom podľa § 10 ods. 4 Zákona o náhrade za bolesť a náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia primerane zvýšil bodové ohodnotenie o 60%, t.j. o 504 bodov. Po tomto navýšení bodové ohodnotenie za sťaženie spoločenského uplatnenia predstavuje celkom 1344 bodov. Nakoľko sa lekársky posudok vydáva len čo sa zdravotný stav poškodeného môže považovať za ustálený, pričom tento okamih je zároveň okamihom, kedy si poškodený môže po prvý krát voči škodcovi uplatniť svoj nárok na náhradu za spôsobenú ujmu, je potrebné vychádzať z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky, ktorá v roku 2021 predstavovala sumu 1124 eur. Žalobca si preto v zmysle vyššie uvedeného touto žalobu uplatňuje voči žalovanému náhradu za bolesť a náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia spolu v sume 46 500 eur, ktorá suma pozostáva zo sumy 31 000 eur a sumy 15 500 eur, t.j. sumy, o ktorú môže súd v zmysle § 5 ods. 5 zákona zvýšiť náhradu z dôvodu uznania invalidity, teda 50% zo sumy 31 000 eur. Pokiaľ ide o stratu na zárobku, žalobca poukázal na to, že je od roku 2016 jediným spoločníkom a konateľom spoločnosti Stavby NIKO s.r.o.. V tejto spoločnosti bol zároveň zamestnaný na pracovnej pozícii stavebný robotník. Z pracovného pomeru mu plynul pred škodovou udalosťou (t.j. do 26.07.2020) príjem vo výške priemerného mesačného zárobku v sume 400 eur. Od 27.07.2020 do 13.07.2022 bol práceneschopný. Zo strany Sociálnej poisťovne mu bola od 06.08.2020 (od 11. dňa práceneschopnosti) do 25.07.2021 vyplácaná nemocenská dávka vo výške 7,23 eur na deň, t. j. za 353 dní mu bola vyplatená nemocenská dávka v celkovej výške 2 552,19 eur. Od 26.07.2021 mu vznikol nárok na invalidný dôchodok vo výške 134 eur mesačne. V zmysle uvedeného si preto uplatňuje náhradu straty na zárobku v sume 9 447 eur, od ktorej odpočítal sumu nemocenskej dávky 2 552,19 eur, ktorá mu bola vyplatená za obdobie práceneschopnosti od 06.08.2020 do 25.07.2021 a sumu 1 548,06 eur, ktorá predstavuje invalidný dôchodok za obdobie od 26.07.2021 do 13.07.2021. V súvislosti s liečbou zranení vynaložil náklady v sume 1 955 eur, za liečenie v hyperbarickej komore, sumu 2 235,40 eur za lieky, zdravotné pomôcky a zdravotnú starostlivosť a sumu 767,11 eur na úhradu pohonných hmôt na cestu do Martina a späť, ktorú absolvoval spolu 95krát (43krát žalobca a 22krát príbuzní žalobcu).

3. Žalovaný sa k žalobe vyjadril písomne podaním doručeným súdu dňa 02.09.2022, v ktorom neuznal nárok žalobcu. Žalovaný poukázal na to, že žalobca si svoj nárok na náhradu škody už uplatnil v poisťovni UNIQA, poisťovňa a.s., s ktorou má jeho matka Elena Bucová (vlastník vozidla) uzavreté povinné zmluvné poistenie. Žalovaný má vedomosť o tom, že poisťovňa už žalobcovi plnila. Rovnako žalovaný nesúhlasil s návrhom žalobcu na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia

o 50%, nakoľko toto nepovažuje za odôvodnené a primerané. Má za to, že súd by mal zvážiť jednak okolnosti, za ktorých došlo k dopravnej nehode, kde aj žalobca bol tiež pod vplyvom alkoholu a rovnako aj to, že v odbornom posudku o invalidite zo dňa 07.03.2022 sa uvádza, že je následná kontrolná lekárska prehliadka o jeden rok, kedy bude stav žalobu na základe nových nálezov prehodnotený, pričom je predpoklad zlepšenia zdravotného stavu žalobcu. Podľa žalovaného je nevyhnutné, aby účastníkom konania bola aj poisťovňa UNIQA poisťovňa, a.s. ako žalovaný 2/, nakoľko si uplatňuje nárok na náhradu škody na zdraví ako aj ušlý zisk, ktoré podliehajú zákonu o povinnom zmluvnom poistení. Poukázal pritom na § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. V závere žalovaný uviedol, že žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, že je vlastníkom vozidla Audi A6, ktoré používal na dopravu do nemocnice a nepreukázal ani spotrebu vozidla.

4. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného zo dňa 20.10.2022 zobral žalobu v časti náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 7 176 eur a v časti náhrady nákladov na cestovné do zdravotného zariadenia vo výške 324,77 eur späť a žiadal súd, aby konanie v tejto časti zastavil. Vo vyjadrení žalobca potvrdil, že mu bola zo strany poisťovne UNIQA poisťovňa, a.s. vyplatená suma v celkovej výške 7 196 eur, a to dňa 21.03.2021 suma 3 190 eur a dňa 11.07.2022 suma 3 986 eur. Žalobca na základe osvedčenia o evidencii vozidla Audi A6, EČV: J podľa ktorého je spotreba tohto vozidla 6,3 l na 100 km prepočítal náklady na cestu do zdravotníckeho zariadenia a späť, ktoré predstavujú 442,34 eur. V tejto súvislosti žalobca uviedol, že vlastníkom tohto vozidla je spoločnosť Stavby NIKO s.r.o., ktorej je jediným spoločníkom a konateľom. Žalobca ďalej poukázal na § 2 písm. e) zákona č. 381/2001 Z. z., rozhodnutie NS SR zo dňa 21.10.2013, sp. zn. 7 Cdo 63/2013, ako aj rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 2 MCdo 9/2013, z ktorých vyplýva, že má právo (nie však povinnosť) uplatniť si svoj nárok voči poisťovni UNIQA, a to z titulu vyplatenia poistného z povinného zmluvného poistenia. Vzhľadom na skutočnosť, že vlastníkom vozidla, ku ktorému je uzatvorené povinné zmluvné poistenie s poisťovňou UNIQA poisťovňa, a.s. je matka žalovaného D. G. a žalovaný, ako škodca jej auto užíval bez jej vedomia a pod vplyvom alkoholu, za súčasného porušenia zákazu vedenia motorového vozidla, ktoré mu bolo uložené trestným rozkazom, pričom tieto skutočnosti sú spôsobilé vylúčiť alebo obmedziť povinnosť poisťovateľa vyplatiť plnenie z povinného zmluvného poistenia za spôsobenú škodu, rozhodol sa žalobca uplatniť svoj nárok len voči žalovanému a nie aj voči poisťovni UNIQA poisťovňa, a.s.. Ďalej žalobca nesúhlasil s tvrdením žalovaného, že žalobca nemá nárok na zvýšenie náhrady sťaženia spoločenského uplatnenia o 50%, nakoľko úraz žalobcu nebol spôsobený ani len čiastočne v príčinnej súvislosti so skutočnosťou, že žalobca bol pod vplyvom alkoholu, nakoľko žalobca v čase dopravnej nehody v aute spal, a teda sa nesprával tak, že by svojim konaním k vzniku dopravnej nehody akýmkoľvek spôsobom prispel. Nemožno tak dávať na rovnakú úroveň stav „pod vplyvom alkoholu“ u vodiča, ktorý v tomto stave viedol motorové vozidlo a to aj napriek súdom určenému zákazu vedenia motorových vozidiel, a ktorý svojim konaním ohrozil seba, spolujazdcov ako aj iných účastníkov cestnej premávky, so stavom u spolujazdca, ktorý síce bol pod vplyvom alkoholu ale do motorového vozidla si sadol ako spolujazdec, a svojim konaním nezapríčinil, ani len čiastočne vznik dopravnej nehody. Zároveň to, že je v posudku uvedený predpoklad zlepšenia jeho zdravotného stavu neznamená, že sa tak v skutočnosti aj stane.

5. Žalovaný vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu zo dňa 20.02.2023 zotrval na predchádzajúcich vyjadreniach, pričom poukázal na to, že má od poisťovne UNIQA poisťovňa, a.s. informáciu, že si žalobca uplatnil ďalšie nároky v celkovej sume 33 519, 38 eur, pričom tieto nároky sú zatiaľ v štádiu riešenia. Vzhľadom na to, že žalobca si uplatňuje nárok na náhradu škody na zdraví ako aj ušlý zisk, ktoré podliehajú zákonu o povinnom zmluvnom poistení a vzhľadom na vyjadrenie poisťovne UNIQA poisťovňa, a.s. žalovaný navrhol, aby táto pristúpila do konania na strane žalovaného.

6. Žalobca dňa 27.04.2023 doručil súdu vyjadrenie, v ktorom poukázal na to, že si svoje nároky voči poisťovni UNIQA poisťovňa, a.s. uplatnil prostredníctvom spoločnosti VOTUM a.s., organizačná zložka zahraničnej osoby a Optimal centrum odškodnenia, s. r. o.. Žalobcovi boli zo strany poisťovne vyplatené plnenia, ktoré spolu predstavujú sumu vo výške 27 472 eur a tvoria ju zmysle oznámení o platbách poistného plnenia individuálne platby, ktoré žalobca špecifikoval vo vyjadrení. Žalobca poukázal na podanie zo dňa 20.10.2022, ktorým zobral žalobu v časti nároku na náhradu za bolesť a náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 7176 eur späť, kedy týmto podaním (pozn. súdu podanie zo dňa 27.04.2023) berie žalobu späť aj v časti uplatnenej sumy náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 20 296 eur a žiadal súd, aby žalobu v tejto časti zastavil. Žalobca naďalej požadoval v konaní zaplatiť náhradu za bolesť a náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia

v celkovej výške 19 028 eur, náhradu straty na zárobku v celkovej výške 5 346,75 eur, náhradu nákladov vynaložených na liečenie v celkovej výške 4 632,74 eur.

7. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 24.05.2023, na ktorom pojednávaní strany sporu prostredníctvom svojich právnych zástupcov zotrvali na predchádzajúcich tvrdeniach, pričom právny zástupca žalovaného uviedol, že žalovaný nemá výhrady voči uplatnenému nároku, čo sa týka náhrady straty na zárobku a náhrady nákladov na liečenie v sumách ako sú vyčíslené žalobcom. K nároku na náhradu trov konania žalobcu namietal, že určité plnenia boli uhradené pred podaním žaloby a bolo by nespravodlivé, ak by súd vychádzal z výpočtu trov zo sumy podaného návrhu zo dňa 25.07.2022. Zároveň má za to, že je potrebné u žalobcu vyhodnotiť aj možnú mieru spoluzavinenia.

8. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v súdnom spise, pripojeným spisom tunajšieho súdu sp. zn. 6T/70/2021, a z vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav:

9. Žalovaný napriek tomu, že trestným rozkazom Okresného súdu Námestovo sp. zn. 0T/107/2019 zo dňa 12.11.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 12.11.2019, mu bol za jazdu pod vplyvom alkoholu, okrem iného uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá po dobu 28 mesiacov, dňa 25.07.2020 v čase okolo 23.00 hod. v obci Zubrohlava, na Ulici Lazovej číslo 369/49, okres Námestovo, bez predchádzajúceho súhlasu majiteľky vozidla značky ŠKODA SUPERB ev. číslo NO XXX CM D. G., nar. XX.XX.XXXX, zobral toto motorové vozidlo a po predchádzajúcom požití alkoholických nápojov ho viedol dňa 26.07.2021 v čase okolo 06.45 hod. rýchlosťou minimálne 132 km/hod., po ceste číslo III/2276 v obci Bobrov, okres Námestovo a to smerom od obce Zubrohlava k miestnemu kostolu, avšak v dôsledku neprispôsobenia rýchlosti jazdy, v pravotočivej zákrute, prešiel s vozidlom do protismernej časti vozovky vľavo, následne po prejazde nájazdom chodníka, vozidlo vymrštilo na betónový plot bytových domov číslo 362 a 363, kde pokračovalo šúchajúc sa po vrchu plotu, pritom prednou časťou narazilo do dvoch stromov, na čo vozidlo vymrštilo kolmo nahor a dopadlo na bočnú pravú stranu, pričom spolujazdec vo vozidle, poškodený X. G., nar. XX.XX.XXXX, utrpel otvorenú trieštivú vnútro kĺbnu zlomeninu dolnej časti ramennej kosti vpravo s posunom kostných úlomkov a vykĺbením v laktovom kĺbe, tržnú ranu pravého lakťa, tržnú ranu hornej pery úst, dvojitú tržnú ranu dolnej časti jazyka, odreniny kože tváre a otras mozgu s dobou liečenia minimálne 8 mesiacov, pričom dychovou skúškou vykonanou po dopravnej nehode mu bolo zistené 1,14 mg/l alkoholu v dychu, čím svojim konaním poškodenej D. G., nar. XX.XX.XXXX, na osobnom motorovom vozidle značky ŠKODA SUPERB ev. číslo NO XXX CM, spôsobil škodu vo výške XX 365 eur a poškodenému Spoločenstvu obytného domu číslo 363 so sídlom Bobrov číslo 363, IČO: 36138657 zastúpené predsedníčkou S. V., nar. XX.XX.XXXX, na oplotení, smetných košoch a okrasných stromoch, spôsobil škodu vo výške 2 685,19 eur, čím porušil ustanovenia § 3 ods. 1, 2 písm. a/, § 4 ods. 2 písm. d/, § 9 ods. 1 a § 16 ods. 1, 4 Zákona číslo 8/2009 Z.z. o cestnej premávke v platnom znení. Žalobca tak svojím konaním spáchal prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d/ Tr. zákona, prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 3 písm. a/, c/ Tr. zákona a prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, 2 písm. a/ Tr. zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. h/ Tr. zákona.

10. Za uvedený skutok bol žalovaný odsúdený rozsudkom Okresného súdu Námestovo č. k. 6T/70/2021-280 zo dňa 20.01.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 1To/60/2022-322 zo dňa 21.02.2023 na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 24 mesiacov, na výkon ktorého trestu bol zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia a bol mu uložený aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu vo výmere 5 rokov a 7 mesiacov. Rozsudok nadobudol právoplatnosť vo výroku o vine dňa 05.02.2022 a vo výroku o treste dňa 21.02.2023.

11. Žalobca bol v súvislosti s nehodou dňa 26.07.2020 hospitalizovaný v Hornooravskej nemocnici s poliklinikou Trstená, pričom od uvedeného dňa absolvoval viaceré operačné zákroky, rehabilitácie a zdravotné kontroly, čo mal súd preukázané z predložených vstupných vyšetrení, prepúšťacích správ a ambulantných záznamov. Zároveň žalobca súdu predložil aj pokladničné bločky, z ktorých sú zrejme výdavky súvisiace s nákupom liekov a spotrebovaných pohonných hmôt, ktoré žalobca vynaložil počas liečby a v súvislosti s návštevou zdravotníckych zariadení a rehabilitácií.

12. Sociálna poisťovňa vo svojom podaní označenom ako Potvrdenie o invalidite a miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť zo dňa 07.03.2022 oznámila žalobcovi jeho zdravotný stav na účely dôchodkovej dávky bol posúdený posudkovým lekárom dňa 07.03.2022 so záverom, že bol uznaný invalidným s dátumom vzniku invalidity od 26.07.2021, miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola určená na 45%. Uvedené mal súd preukázané aj z Odborného posudku o invalidite zo dňa 07.03.2022, kde sa okrem iného uvádza, že žalobca môže vykonávať prácu len v prostredí bez ťažkej fyzickej práce, nie dvíhanie, prenášanie bremien. Ďalšia lekárska prehliadka bola stanovená na 03/2023.

13. Z rozhodnutia Sociálnej poisťovne zo dňa 20.04.2022 mal súd preukázané, že žalobcovi je od 01.01.2022 vyplácaný invalidný dôchodok v sume 134 eur, pričom z Oznámenia o výplate dôchodku v hotovosti z toho istého dňa vyplýva, že uvedená suma mala byť žalobcovi vyplácaná od 08.06.2022, vždy 8. dňa v kalendárnom mesiaci. Zároveň bol žalobcovi vyplatený aj dôchodok za obdobie od 26.07.2021 do 07.06.2022 v sume 1 384 eur.

14. Z potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti mal súd preukázané, že žalobca bol práceneschopný od 27.07.2020 do 13.07.2022. Ako dátum vzniku choroby/úrazu je uvedené 26.07.2020, pričom žalobca bol práceneschopný od 14.07.2022.

15. V zmysle lekárskeho posudku o sťažení spoločenského uplatnenia zo dňa 19.07.2022 stanovil MUDr. S. G., ortopéd hodnotu sťaženia spoločenského uplatnenia počtom bodov 1344, a to za:

- položka č. 325c obmedzenie pohyblivosti pravého ramenného kĺbu ťažkého stupňa.: 300b,
- položka č. 325f obmedzenie rotačných pohybov v pravom ramene: 100b,
- položka č. 335c obmedzenie pohyblivosti pravého laktového kĺbu ťažkého stupňa: 180b,
- položka č. 338b obmedzená pronácia a supinácia pravého predlaktia stredne ťažkého stupňa: 100b,
- položka č. 432f rozsiahle jazvy po Op 2,5 % povrchu tela /329 cm²/ bez keloidu: 160b.

Spolu teda 840 bodov, ktoré posudzujúci lekár navýšil v zmysle § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z. z. o 60%. Zároveň bolo ohodnotených aj bolestných, ktoré predstavovalo 35 bodov, a to za položku č. 239 rozsiahlejšia incizia. Spolu tak bodové ohodnotenie za sťaženie spoločenského uplatnenia a za bolesť pri úrazoch, predstavuje výšku 1379 bodov.

16. Žalobca súdu predložil aj lekárske správy od MUDr. Y. P., psychiater, a to zo dňa 12.05.2022 a 18.07.2022. Z lekárskej správy zo dňa 12.05.2022 vyplýva, že sa žalobca dostavil na psychiatrické prvovýšetrenie, a to v dôsledku zhoršenej psychickú stavu, kedy lekár diagnostikoval žalobcovi zmiešanú úzkostne-depresívnu poruchu. Dňa 18.07.2022 však lekár uvádza, že sa žalobcov psychický stav zlepšil, žalobca sa má lepšie, pričom ďalšia kontrola bola stanovená o 3 mesiace.

17. Súd na pojednávaní oboznámil aj s výpoveďou žalobcu v prípravnom konaní (č.l. 38 vyšetrovacieho spisu číslo ČVS: ORP-326/1-VYSDK-2020 AP) zo dňa 31.12.2020, v ktorej žalobca opísal okolnosti predchádzajúce dopravnej nehode, kedy poukázal na to, že dňa 25.07.2020 varil pri kaplnke v Zubrohľave guláš, pričom počas toho pil alkohol, a preto nechcel jazdiť autom. Od 15.00 hod vypil aj 15 poldecákov borovičky. Pokiaľ ide o žalovaného, nebadal na ňom, že by bol opitý.

18. Z oznámení o platbách poistného plnenia vystavených poisťovňou UNIQA poisťovňa, a.s. mal súd preukázané, že žalobcovi bola spolu vyplatená suma 27 472 eur, a to dňa 02.03.2021 suma 3 746 eur, dňa 30.06.2022 suma 3 986 eur, dňa 20.09.2022 suma 848 eur a dňa 21.12.2022 suma 18 892 eur. Pokiaľ ide o Oznámenie zo dňa 02.03.2021, žalobcovi mala byť vyplatená suma 5 351 eur, ktorá suma bola znížená o spoluzavinenie 30%. Uvedená skutočnosť však bola následne zohľadnená v oznámení zo dňa 30.06.2022, kedy bolo žalobcovi vyplatených spolu 3 986 eur. Poisťovňa v oznámení uviedla, že po preštudovaní žalobcom zaslaných dokladov prehodnotili stanovisko ohľadom spoluviny poškodeného (žalobcu) a pristúpila k doplatku plnenia za bolestné.

19. Z výpisu z účtu žalobcu mal súd preukázané že vyššie uvedené sumy boli žalobcovi pripísané z účtov spoločností, prostredníctvom ktorých si žalobca uplatňoval svoje nároky, a to od spoločnosti VOTUM, a.s. dňa 16.03.2021 (suma 2 552,20 eur) a dňa 11.07.2022 (suma 2 760,20 eur) a od spoločnosti Optimal centrum odškodnenia, s.r.o. dňa 29.09.2022 (suma 636 eur) a dňa 29.12.2022 (suma 14 169 eur).

20. Žalobca zobral dňa 20.10.2022 žalobu späť v časti náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 7 176 eur a v časti nákladov na cestu do zdravotníckeho zariadenia

vo výške 324,77 eur a dňa 24.04.2023 v časti uplatnenej sumy náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 20 296 eur. Z uvedeného dôvodu preto súd najprv rozhodoval o čiastočnom späťvzatií žaloby.

21. Podľa § 144 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), žalobca môže vziať žalobu späť.

22. Podľa § 145 ods. 1 CSP, ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

23. Podľa § 146 ods.1 CSP súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

24. Vzhľadom na dispozitívny úkon žalobcu, ktorým je späťvzatie žaloby v časti náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške spolu 27 472 eur a v časti nákladov na cestu do zdravotníckeho zariadenia vo výške 324,77 eur, s ktorým späťvzatím súhlasil aj žalovaný, súd prvým výrokom tohto rozsudku konanie v uvedenej časti zastavil. Predmetom konania tak zostalo zaplatenie náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 19 028 eur, náhrady straty na zárobku vo výške 5 346,75 eur a náhrady nákladov vynaložených na liečenie v celkovej výške 4 632,74 eur.

25. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

26. Podľa § 420 ods.3 OZ, zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

27. Podľa § 442 ods. 1 OZ, uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušíly zisk).

28. Podľa § 444 OZ, pri škode na zdraví sa jednorazovo odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia.

29. Podľa § 445 OZ, strata na zárobku, ku ktorej došlo pri škode na zdraví, uhradzuje sa peňažným dôchodkom; pritom sa vychádza z priemerného zárobku poškodeného, ktorý pred poškodením dosahoval.

30. Podľa § 446 OZ, náhrada straty na zárobku počas pracovnej neschopnosti poškodeného sa uhrádza peňažným dôchodkom vo výške rozdielu medzi priemerným zárobkom poškodeného, ktorý dosahoval pred vznikom škody, a náhradou, ktorá bola poškodenému vyplatená v dôsledku choroby alebo úrazu podľa osobitných predpisov.

31. Podľa § 449 ods. 1 OZ, pri škode na zdraví sa uhradzujú aj účelné náklady spojené s liečením.

32. Podľa § 449 ods. 3 OZ, náklady liečenia a náklady pohrebu sa uhradzujú tomu, kto ich vynaložil.

33. Podľa § 2 ods. 1 a 2 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z.z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov (ďalej zákon č. 437/2004 Z.z.),bolesť je ujma spôsobená poškodením na zdraví, jeho liečením alebo odstraňovaním jeho následkov. Sťaženie spoločenského uplatnenia je stav v súvislosti s poškodením na zdraví, ktoré má preukázateľne nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného, na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských úloh (ďalej len "následok").

34. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z., náhrada za bolesť sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná zistenému poškodeniu na zdraví, priebehu liečenia alebo odstraňovaniu jeho následkov.

35. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z., náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti.

36. Podľa § 5 ods. 1 až 5 zákona č. 437/2004 Z.z., pri určení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa vychádza z celkového počtu bodov, ktorým sa bolesť alebo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotilo v lekárskom posudku (§ 7 a 8). Výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa určuje sumou 2% z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok predchádzajúci roku, v ktorom vznikol nárok na náhradu podľa odseku 1, za jeden bod a výsledná suma sa zaokrúhli na najbližšie celé euro smerom nahor. Na valorizáciu výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa nevzťahuje osobitný predpis. Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky ustanoví výšku náhrady za bolesť a výšku náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia určenú podľa odseku 2 opatrením vyhláseným v Zbierke zákonov Slovenskej republiky uverejnením oznámenia o jeho vydaní najneskôr do 31. mája príslušného kalendárneho roka. V prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity, môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50%.

37. V konaní mal súd za preukázané a medzi stranami nebolo sporné, že dňa 26.07.2020 došlo k dopravnej nehode, ktorou bola žalobcovi okrem iného spôsobená otvorená trieštivá vnútro kĺbna zlomenina dolnej časti ramennej kosti vpravo s posunom kostných úlomkov a vyklbením v lakťovom kĺbe. Uvedené zranenie si vyžiadalo viacero operačných zákrokov, rehabilitácii a opakované hospitalizácie žalobcu s práceneschopnosťou od 27.07.2020 do 14.07.2022. Žalovaný v priebehu konania uznal nárok žalobcu, čo sa týka sumy rovnajúcej sa strate na zárobku žalobcu, ako aj výšku účelne vynaložených nákladov spojených s liečením. Nesúhlasil však so zvýšením sťaženého spoločenského uplatnenia o 50% v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z., nakoľko takéto zvýšenie nie je odôvodnené, poukazujúc pritom na oznámenie poisťovne UNIQA poisťovňa, a.s. zo dňa 02.03.2023, ktorá krátila poisťné plnenie vyplatené žalobcovi z dôvodu spoluzavinenia vo výške 30%.

38. Žalobca sa podanou žalobou domáhal náhrady škody spôsobenej na zdraví v zmysle § 420 Občianskeho zákonníka, ktorá náhrada pozostávala z náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, straty na zárobku a z náhrady účelne vynaložených nákladov spojených s liečením. Predpokladmi vzniku zodpovednostného právneho vzťahu za škodu v zmysle § 420 Občianskeho zákonníka sú porušenie právnej povinnosti, existencia škody, príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou a zavinenie, pričom občiansko-právna úprava zodpovednosti za škodu vychádza z prezumpcie nedbanlivostného zavinenia (teda nedbanlivostné zavinenie sa predpokladá). S poukazom na okolnosti, za ktorých došlo ku škode mal súd preukázané splnenie všetkých uvedených atribútov. Žalovaný za škodu zodpovedá porušením právnej povinnosti, keď svojím zavineným protiprávnym konaním, za ktoré bol právoplatne odsúdený spôsobil dopravnú nehodu, v príčinnej súvislosti s ktorou žalobca utrpel škodu na zdraví. Škodou je z teoreticko-právneho hľadiska nutné rozumieť ujmu, ktorá nastala v majetkovej sfére, poškodeného a ktorá je objektívne vyjadriteľná peniazmi ako všeobecným ekvivalentom. V danom prípade bol zjavne uplatnený nárok na náhradu škody, ktorá mala zodpovedať následkom úrazu zavineného žalovaným, účelne vynaloženým nákladom súvisiacim s úrazom žalobcu a stratou na zárobku počas práceneschopnosti. Ak teda žalobca ako poškodený vynaložil pri absolvovaní operačných zákrokov, lekárskeho kontroly a rehabilitácii určitú finančnú čiastku je zrejmé, že sa jeho majetková sféra v dôsledku tejto škodovej udalosti zmenšila. Zároveň nie je sporné ani to, že dôsledkom úrazu došlo k poškodeniu zdravia žalobcu, a preto má nárok aj na náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia.

39. Ako prvé súd posudzoval nároky žalobcu, ktoré neboli medzi stranami sporné, a to stratu na zárobku a účelne vynaložené náklady spojené s liečením. Žalobca v konaní požaduje náhradu straty na zárobku počas obdobia, kedy bol uznaný práceneschopným teda od 27.07.2020 do 13.07.2022. Súd mal v konaní preukázané, že žalobca v čase vzniku škody, ako aj v súčasnosti je konateľom a jediným spoločníkom spoločnosti Stavby NIKO, s.r.o., v ktorej spoločnosti bol aj zamestnaný na pozícii stavebný robotník s priemerným zárobkom 400 eur mesačne. Žalobcovi by v prípade, ak by nedošlo k dopravnej nehode bolo za obdobie práceneschopnosti vyplatených na základe vykonanej práce spolu 9 447 eur (5 dní za mesiac júl 2020, 08/2020 až 6/2022 a 13 dní mesiac júl 2022). Žalobca bol na základe odborného lekárskeho posudku uznaný invalidným s mierou poklesu schopnosti vykonávať

zárobkovú činnosť o 45% s dátumom invalidity 26.07.2021. Od uvedeného dňa bol žalobcovi priznaný invalidný dôchodok v sume 134 eur mesačne, čo znamená, že do ukončenia práceneschopnosti, t. j. 13.07.2022 mu bolo vyplatených spolu 1 548,06 eur (7/2021 = 25,93 eur, 8/2021 až 6/2022 = 1 474 eur, 7/2022 = 56,19 eur). Okrem uvedeného boli žalobcovi vyplatené aj nemocenské dávky spolu v sume 2 552,19 eur (za obdobie od 06.08.2022 do 25.07.2021), kedy Sociálna poisťovňa vyplatila žalobcovi sumu 7,23 eur na deň. Vzhľadom na uvedené vznikol žalobcovi nárok na náhradu straty na zárobku počas práceneschopnosti v sume 5 346,75 eur (9 477 eur - 1 548,06 eur - 2 552,19 eur), ktorú sumu súd zaviazal žalovaného zaplatiť tak ako je uvedené vo výroku II. rozsudku.

40. Pokiaľ ide o účelne vynaložené náklady spojené s liečbou, v rámci uvedeného nároku si žalobca uplatnil jednak náklady súvisiace s liečením v hyperbarickej komore v sume 1 955 eur, náklady na lieky v sume 2 235,40 eur a náklady vynaložené na PHM v súvislosti s návštevou nemocnice v Martine v sume 442,34 eur. Súd mal v konaní na základe predložených dokladov preukázané, že žalobca vynaložil na liečenie v hyperbarickej komore ním deklarovanú sumu 1 955 eur, a preto žalobcovi vznikol nárok na jej náhradu v plnej výške. Napriek skutočnosti, že žalovaný nenamietal výšku nákladov súvisiacich s nákupom liekov potrebných na zlepšenie žalobcovho zdravotného stavu, súd nemohol žalobcovi priznať ich plnú náhradu, nakoľko po preskúmaní pokladničných bločkov predložených žalobcom zistil, že si žalobca uplatnil náhradu za lieky, ktoré nesúviseli s jeho liečbou, a to antikoncepciu Daylla v sume 41,92 eur (2x20,96 eur), Forfemina Slim v sume 21,98 eur (2x10,99 eur), víno Pereg v sume 6,22 eur a celý nákup v lekární zo dňa 18.12.2020 okrem striekačky v sume 2,60 eur (t.j. nepriznal sumu 45,30 eur), keďže jeho predmetom boli položky ako CURAPROX, Listerin, Naj Figura a pod. Zároveň z predložených pokladničných bločkov a potvrdení z účtu žalobcu o platbe je zrejmé, že žalobca dvakrát započítal niektoré platby za lieky v roku 2020, a to sumu 47,90 eur, sumu 30,22 eur a sumu 9,49 eur. Vzhľadom na uvedené súd odpočítal predmetné položky zo sumy celkových výdavkov za lieky a žalobcovi priznal sumu 2 032,37 eur. Žalobca ďalej uplatnil aj náhradu cestovných nákladov, ktoré vynaložil na cestu do Martina a späť, ktorá suma po čiastočnom späťvzati predstavovala 442,34 eur. Žalobca si uplatnil spolu 68 jász na trase Zubrohlava - Martin a späť (pozn. súdu jedna jazda zodpovedá trase Zubrohlava - Martin, t.j. 81,4 km), a to 16 jász za rok 2020, 40 jász za rok 2021 a 12 jász za rok 2022. Z predloženého osvedčenia o evidencii vozidla Audi A6, mal súd preukázanú priemernú spotrebu motorového vozidla 6,3l/100 km. Trasa Zubrohlava - Martin predstavuje 81,4 km, čo znamená, že v roku 2020 predstavovali náklady žalobcu na PHM sumu 87,30 eur (81,4 km/100x6,3 litra =5,13 litra x priemerná cena nafty 1,064 eur x počet jász), v roku 2021 sumu 254,36 eur (priemerná cena nafty 1,240 eur) a v roku 2022 sumu 100,68 eur (priemerná cena nafty 1,636 eur), spolu teda 442,34 eur. S poukazom na predložené lekárske správy súd nemal pochybnosti o tom, že žalobca skutočne absolvoval jazdy do Martina a späť či už za účelom vykonania operácie alebo kontroly, v počte uvedenom žalobcom, a preto žalobcovi priznal ním uplatnenú náhradu cestovných nákladov v sume 442,34 eur. Spolu tak súd žalobcovi priznal náhradu nákladov vynaložených na liečenie vo výške 4 429,71 eur a vo zvyšku, t. j. v sume 203,03 eur rovnajúcej sa časti nepriznaných nákladov na úhradu liekov, ktoré neboli účelne vynaložené, resp. boli uplatnené dvakrát, žalobu zamietol.

41. Primárnym nárokom žalobcu je uplatnenie náhrady za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia. Ako súd uviedol vyššie, v konaní nie je sporným, že žalobca v dôsledku úrazu, ktorý spôsobil žalovaný utrpel poranenie lakt'a, ktoré si vyžiadalo nielen dlhodobú práceneschopnosť, ale aj viacero operácií. Sťaženie spoločenského uplatnenia je stav vzniknutý v súvislosti s poškodením na zdraví, ktoré má preukázateľne nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného, na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských úloh. Pri určení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa vychádza z celkového počtu bodov, ktorým sa bolesť alebo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotilo v lekárskom posudku. Pri vzniku nároku sťaženia spoločenského uplatnenia nie je rozhodujúca len škodová udalosť tzv. deň úrazu, ale okamih keď sa poškodený dozvedel o škode, ktorá škoda býva zrejmá až po ustálení zdravotného stavu, ktorý umožňuje posúdiť mieru preukázateľne nepriaznivých dôsledkov poškodenia zdravia na poškodenom. Až na základe ustálenia zdravotného stavu možno vyhotoviť lekársky posudok, ktorým dôjde k objektívnemu posúdeniu rozsahu trvalých následkov poškodeného. Žalobca v konaní predložil lekársky posudok zo dňa 19.07.2022, v zmysle ktorého posudkový lekár MUDr. S. G. ohodnotil zdravotné následky žalobcu týkajúce sťaženia spoločenského uplatnenia po úrazoch 840 bodmi a vytrpenú bolesť 35 bodmi. Pokiaľ ide o sťaženie spoločenského uplatnenia, toto v zmysle § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z. z. primerane zvýšil o 60%, t. j. o 504 bodov. Spolu tak bodové ohodnotenie predstavovalo 1379 bodov. Uvedený lekársky posudok, ani položky v ňom uvedené žalovaný nerozporoval. Vzhľadom

na uvedené nemal ani súd dôvod pochybovať o položkách uvedených v lekárskom posudku, nakoľko je na lekárovi, aby ako posudkový lekár alebo znalec rozhodol o bodovom ohodnotení bolestného a sťaženého spoločenského uplatnenia. Pri stanovení hodnoty jedného bodu bodového hodnotenia súd vychádzal z Opatrenia Ministerstva zdravotníctva SR z 21. mája 2021 č. S14243-2021-OL o ustanovení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na rok 2021, kedy jeden bod predstavoval sumu 22,66 eur. Nakoľko bol žalobca lekárske posudkom ohodnotený spolu na 1379 bodov, predstavuje náhrada za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia sumu 31 248,18 eur (22,66 x 1379). Žalobca v čase podania žaloby vychádzal z koeficientu 22,48 eur za 1 bod, z ktorého dôvodu si uplatnil v konaní sumu 31 000 eur. Keďže súd nemôže svojim rozhodnutím prekročiť žalobný návrh, vychádzal pri výpočte náhrady zo žalobcom uplatnenej sumy 31 000 eur, od ktorej odpočítal plnenie poisťovne UNIQA poisťovňa, a.s. v sume 27 472 eur a žalobcovi priznal nárok na náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 3 528 eur.

42. Pokiaľ ide o nárok žalobcu na zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z., tento súd považoval za čiastočne dôvodný, keďže nevzhladol dôvody na jeho navýšenie o 50 %, t. j. o najvyššiu možnú mieru. V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia má vo svojej podstate predstavovať náhradu za preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre život a životné úkony poškodeného, pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo pre plnenie jeho spoločenských úloh. Sťažením spoločenského uplatnenia je preto potrebné rozumieť jednak vylúčenie či obmedzenie účasti poškodeného na plnom osobnom a rodinnom, spoločenskom, politickom, kultúrnom a športovom živote, jednak sťaženie či dokonca priamo znemožnenie výkonu či voľby povolania, voľby životného partnera, prípadne možnosti ďalšieho sebavzdelávania. Odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia je náhradou nemateriálnej škody a má slúžiť na to, aby si poškodený mohol obstaráť náhradné pôžitky na vyrovnanie prežitých a prežívaných utrpení, strastí a obmedzení v živote. Už samo základné odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia je vo svojej podstate náhradou za preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre životné úkony poškodeného a pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb a úloh. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 464/2015 vyplýva, že súd musí dbať na to, aby priznaná výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. bola založená na objektívnych a rozumných dôvodoch a aby medzi výškou priznanej náhrady a spôsobenou škodou existoval vzťah primeranosti. Za spravodlivé rozhodnutie o nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia treba považovať také rozhodnutie, ktoré rešpektuje princíp proporcionality. Tento princíp vyžaduje, aby existoval vzťah primeranosti medzi priznanou výškou náhrady a spôsobenou ujmu.

43. Žalobca odôvodňoval zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia o 50% tým, že nedokáže riadne uspokojiť svoje životné a spoločenské potreby, čo preukazuje aj skutočnosť, že bol uznaný invalidným s mierou poklesu vykonávať zárobkovú činnosť o 45%. Podľa vyjadrenia žalobcu zo dňa 23.05.2023 tento v súčasnosti vykonáva prácu polovične, nakoľko robí všetko jednou rukou, práva ruka ho stále bolí, nemôže športovať a na aute jazdí len veľmi málo. Okrem uvedeného v dôsledku fyzickej ujmy utrpel aj psychickú ujmu. Žalovaný má za to, že súd pri rozhodovaní o zvýšení náhrady sa sťaženie spoločenského uplatnenia má prihliadnuť na spoluzavinenie žalobcu. V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že poisťovňa UNIQA poisťovňa, a.s. v Oznámení o platbe poisťného plnenia zo dňa 30.06.2022 prehodnotila stanovisko ohľadne spoluviny žalobcu, kedy krátila prechádzajúce plnenie o 30%, a toto žalobcovi dodatočne uhradila. Súd zastáva rovnaký názor, že v prejednávanej veci nemožno hovoriť o spoluzavinení žalobcu na dopravnej nehode. Žalobca sedel na mieste spolujazdca, bol riadne pripútaný a žiadnym spôsobom neovplyvnil žalovaného v tom, aby si pod vplyvom alkoholu a za súčasného zákazu viesť motorové vozidlá, sadol do auta, a pri neprimeranej rýchlosti spôsobil dopravnú nehodu. Na druhú stranu však súd pri rozhodovaní o zvýšení náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na maximálnu sumu 50% prihliadol na tú skutočnosť, že z pripojeného spisu sp. zn. 6T/70/2021 vyplýva, že žalobca bol rovnako pod vplyvom alkoholu. Súd má za to, že v opačnom prípade, by bol žalobca schopný vyhnúť sa tomu, aby nasadol do auta k žalovanému, ktorému bolo dychovou skúškou vykonanou po dopravnej nehode zistené 1,14 mg/l alkoholu v dychu. Žalovaný teda v čase, kedy sa ho žalobca opýtal, či si k nemu môže sadnúť do auta a tak následne aj urobil, musel byť pod značným vplyvom alkoholu, čo by žalobca v triezvom stave rozpoznal. Následná reakcia nielen žalobcu, ale každého súdneho človeka by bola taká, že by si do auta k vodičovi, ktorý je pod vplyvom alkoholu nesadol. Ako súd uviedol vyššie, uvedené však nemožno pričítať žalobcovi ako spoluzavinenie, ale je možné na konanie žalobcu prihliadnuť práve pri zvažovaní o zvýšení sťaženia spoločenského uplatnenia.

44. Súd dôsledne prehodnocoval následky dopravnej nehody ako aj okolnosti, za ktorých k nej došlo a má za to, že napriek stupňu poškodenia zdravia žalobcu v danom prípade neboli preukázané dôvody, ktoré by odôvodňovali využitie plného zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. Žalobca je i naďalej jediným spoločníkom a konateľom spoločnosti Stavby NIKO, s.r.o., kde vykonával prácu aj pred úrazom. Je pravdou, že nie je schopný vykonávať aktívnu pracovnú činnosť tak ako predtým, nemožno však hovoriť o tom, že by stratil v dôsledku úrazu akýkoľvek príjem, resp. že by v rámci spoločnosti nemohol vykonávať inú činnosť a na ťažkú, fyzickú prácu zamestnať pracovnú silu. Tu je potrebné poukázať na to, že žalobcovi je z dôvodu uznania čiastočnej invalidity priznaný invalidný dôchodok v sume 134 eur mesačne, a teda je zohľadnený jeho zdravotný stav. Pokiaľ ide o psychickú ujmu žalobcu, je pochopiteľné, že dlhotrvajúci zhoršený zdravotný stav vyvolal u žalobcu nepriaznivé psychické následky. Tieto však v zmysle predložených lekárskeho správ nedosahovali takej intenzity, že by si vyžadovali akútnu lekársku pomoc. Psychiater MUDr. P. v správe zo dňa 12.05.2022 diagnostikovala žalobcovi zmiešanú úzkostne-depresívnu poruchu, avšak z nej nevyplýva, že by mal žalobca suicidiálne sklony, resp. iné závažné psychické problémy. Zo správy je zrejmé, že žalobcov zhoršený psychický stav súvisel s dopravnou nehodou a dlhotrvajúcim ozdravujúcim procesom. V správe zo dňa 18.07.2022 psychiater konštatoval zlepšenie zdravotného stavu žalobcu, pričom aktuálne súd nemá vedomosť o tom, či žalobca naďalej navštevuje psychiatrickú ambulanciu. Na druhú stranu je nepochybné, že žalobca nie je v súčasnosti schopný aktívne športovať a je obmedzený v dennodennom živote. Všetky uvedené skutočnosti súd bral do úvahy, pričom zohľadnil skutočnosť, že dôvodmi pre zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia v maximálnej miere sú okolnosti ako trvalá invalidita, úplne vylúčenie z bežného života v porovnaní s úrovňou osobných, kultúrnych, športových a iných aktivít v dobe pred vznikom zranenia (napr. ochrnutie bez schopnosti pohybu). Takáto intenzita následkov v danom prípade ustálená nebola. Vzhľadom na uvedené súd dospel k záveru že zásade primeranosti a daným okolnostiam prípadu korešponduje zvýšenie základného rozsahu sťaženia spoločenského uplatnenia o 10%, t. j. o sumu 3 100 eur.

45. S poukazom na vyššie uvedené tak súd priznal žalobcovi náhradu za bolesť a náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v celkovej výške 6 628 eur, náhradu straty na zárobok vo výške 5 346,75 eur a náhradu nákladov vynaložených na liečenie vo výške 4 429,71 eur tak ako je uvedené vo výroku II. rozsudku v lehote tak ako je uvedené v žalobe a vo zvyšku, t. j. v sume 203,03 eur, žalobu zamietol.

46. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

47. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

48. Podľa § 256 ods. 1, 2 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane. Ak strana procesne zavinila trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli, súd prizná náhradu týchto trov protistrane.

49. Pri rozhodovaní o trovách konania bral súd do úvahy skutočnosť, že sa žalobca domáhal podanou žalobou viacerých nárokov, ktoré možno vyčleniť do dvoch kategórií, a to nárok na zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia a ostatné uplatnené nároky. Pokiaľ ide o nárok na zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia, súd s ohľadom na charakter tohto nároku tento posudzoval samostatne berúc pritom do úvahy podstatu dotknutého nároku ako aj skutočnosť, že výška priznaného nároku sa odvíja od voľnej úvahy súdu. V samotnej podstate bol žalobca úspešný, nakoľko bola preukázaná existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa, na základe ktorých vzniká žalobcovi nárok na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Žalobca preto bol v uvedenej časti v plnej miere úspešný, t. j. čistý úspech žalobcu predstavuje 100%. Čo sa týka ostatných uplatnených nárokov, žalobca pôvodne v žalobe, žiadal uhradiť sumu 41 304,26 eur (neberúc do úvahy nárok na zvýšenie spoločenského uplatnenia). Žalobca v priebehu konania zobral žalobu späť v sume 27 472 eur rovnajúcej sa vyplateným plneniam poisťovňou UNIQA poisťovňa, a.s. a v sume 324,77 eur, ktorá suma predstavovala náklady na cestovné. Žalobca bol v časti, v ktorej súd konanie zastavil úspešný v sume 19 415,23 eur, rovnajúcej sa plneniam, ktoré mu boli vyplatené počas konania. Súd mal v konaní preukázané, že žalobcovi bola suma 7 732 eur (poistné plnenie v sume 3 746 eur a 3 986 eur) vyplatená pred podaním žaloby, čo znamená, že žalobca zobral v tejto časti žalobu späť bez zavinenia žalovaného, a preto je v tejto časti úspešný žalovaný. Žalovaný bol zároveň úspešný aj v časti uplatnenej náhrady nákladov na cestovné v sume

324,77 eur, nakoľko v tejto časti žalobca zoberal žalobu späť po tom, ako žalovaný v konaní namietal výšku PHM, a v časti, v ktorej súd žalobu zamietol, t.j. v sume 203,03 eur. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že žalobca bol úspešný v sume 33 044,46 eur (41 304,26 eur - 8 056,77 eur - 203,03 eur), t.j. 80% a žalovaný v sume 8259,80 eur, t. j. 20%. Čistý úspech žalobcu tak predstavuje 60% (úspech žalobcu - úspech žalovaného). Nakoľko súd vyčlenil nároky žalobcu do dvoch kategórií je potrebné uvedené zohľadniť aj v rámci celkového výpočtu náhrady trov konania. Celkový čistý úspech žalobcu preto činí 80 % (100 % + 60 % : 2), v ktorom rozsahu súd priznal žalobcovi náhradu trov konania. O výške trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením v súlade s § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1,2 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh)(§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Na návrh toho, kto je oprávnený požadovať splnenie nároku z exekučného titulu preto, že povinný dobrovoľne nespĺnil to, čo mu exekučný titul ukladá, možno vykonať exekúciu - § 48 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.